

Exercitarea profesiei de asistent social în regim independent în România¹

Stimate doamne, Stimați domni

După cum deja știm cu toții, asistentul social are o profesie reglementată, beneficiază de un domeniu protejat de legi speciale, este recunoscut ca o profesie în România încă din anul 2004, însă în continuare rămâne într-un oarecare anonimat, fără putere, fără recunoaștere și fără autoritate. Trece mult prea ușor cu vederea aceste aspecte ce țin de identitatea noastră profesională, de cum ne percep ceilalți sau cum îi lasăm noi să ne perceapă. Nu întâmplător suntem astăzi împreună aici prezenți, vreau să cred că vrem mai mult de la profesia noastră, însă trebuie să oferim și noi mai mult acesteia.

A lucra independent în asistență socială este un aspect mai puțin cunoscut, deoarece furnizorii publici și privați de servicii sociale au fost învățați sau obișnuiți să se bazeze pe specialiști angajați în structurile proprii, iar conceptul de prestare de servicii din exterior este foarte rar întâlnit și luat în considerare. Vrem însă să atragem atenția că, în prezent, acest domeniu de activitate este foarte tentant pentru asistenții sociali care dețin forme independente de exercitare a profesiei iar solicitarea acestora de a intra pe piață trebuie luată mai în serios.

În România, experiența de lucru a acestor forme independente se limitează la contracte pe care asistenții sociali le-au realizat la nivel personal și nu se poate vorbi de o piață unitară de furnizare a serviciilor profesionale. Deși există județe care au făcut câțiva pași în achiziția serviciilor profesionale de la asistenții sociali, acestea sunt destul de puține. Amintim pentru dumneavoastră județele Iași, Argeș, Mureș, Satu Mare, Ilfov și Sectorul 6 al Municipiului București.

Deschiderea spre piața achiziției acestor servicii ține de cei care asigură managementul furnizorilor de servicii sociale, iar această treabă trebuie convinsă că această opțiune este mai convenabilă din multe puncte de vedere. De altfel, a colabora cu un specialist în regim de prestare de servicii, pentru anumite activități desfășurate ca furnizor de servicii sociale, face parte din normalitatea firească a lucrurilor.

A exercita o profesie, indiferent de formă (contractuală sau independentă), presupune un cadru (juridic) de legalitate, cu elemente precise ce țin de deținerea competenței necesare, existența unui contract de muncă sau prestări servicii, atribuții clare prin fișa postului în domeniu profesional și realizarea completă a actului profesional. Nu întâmplător Legea 200/2004² ne arată la Art. 4. c ”*Experiența profesională reprezintă exercitarea efectivă și legală a unei profesii*”.

Legea 466 din 2004 privind statutul profesiei de asistent social aduce pentru prima dată în atenția publică o anumită ocupație reglementată și exercitată sub diverse forme de care referenți, inspecții (de specialitate), consilieri, devine profesie cu un domeniu clar și strict de activitate. Invocăm aici Art. 3 (1) ”*Asistentul social pune în practică cunoștințele, normele și valorile asistenței sociale pentru a interveni și a acorda asistența persoanelor sau comunităților, la cererea acestora sau ori de câte ori situația o impune*”, apoi, alin. (2) ”*Asistentul social participă activ la elaborarea și*

¹ Prezentare susținută de asistent social Ioan Marius Voj, în cadrul evenimentelor ZAS 2013 la Alba Iulia;

² Legea nr. 200/2004 din 25/05/2004, actualizată la data de 07/03/2011, privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România

aplicarea politicilor sociale în domeniu, strategiilor și planurilor de acțiune la nivel local, județean, național și internațional, promovând bunăstarea socială” și alin (3) unde este detaliat acest domeniu: ”Asistentul social desfășoară în principal următoarele tipuri generale de activități:

- a) identifică segmentul de populație ce face obiectul activităților de asistență socială;
- b) identifică și evaluează problemele socioumane dintr-o anumită regiune, comunitate sau localitate;
- c) dezvoltă planuri de acțiune, programe, măsuri, activități profesionalizate și servicii specializate specifice domeniului;
- d) sensibilizează opinia publică și o informează cu privire la problematica socială;
- e) stabilește modalitățile concrete de acces la prestații și servicii specializate de asistență socială pe baza evaluării nevoilor;
- f) dezvoltă programe de cercetare științifică și formare profesională”.

În continuare la Art. 5 se arată că: ”Asistentul social își poate desfășura activitatea în regim salarial sau independent, cu drept de liber practică”. Cu alte cuvinte întregul domeniu de activitate prezentat anterior poate fi realizat în egală măsură, sub orice formă, de către asistenții sociali, între cele două concepte descrise ”în regim salarial” și ”independent” apare ”sau”, legea nu împarte domeniul profesional de activitate arătând care activități pot fi făcute într-o formă sau în alta. Poate exista o diferență de atribuții primite în cele două situații, prin exercitarea independentă se limitează doar la domeniul propriu de activitate, în timp ce exercitarea prin forma contractului individual de muncă se pot adăuga atribuții ce nu țin de profesie, ci de componenta de organizare a angajatorului.

Revenind la articolul 3, al legii 466 în care este descris obiectul de activitate, acesta nu trebuie tratat cu orecare ușurință, fiecare literă este un domeniu major, care are în spate foarte multe alte activități de mai mică amploare, după cum își spune ”tipuri generale de activități”. Dacă luăm de pildă alineatul (3) litera b) în care se spune că ”identifică și evaluează problemele...” știm cu toții că în spatele acestor concepte tehnice stau o sumedenie de metode și tehnici sau activități specifice profesiei, spre exemplu: culegerea datelor, interviul, observația, elaborarea unor instrumente ca: ecomapa sau genograma, diagnoza socială a comunității etc, iar conceptul de ”problemă” are în spate cel puțin câteva alte concepte care o caracterizează, spre exemplu: la risc, situație de criză, vulnerabilitate, sursă etc, care ne conduc spre o problemă individuală, familială sau comunitară.

Legea 292/2011, legea cadru a asistenței sociale, reia și recunoaște încă o dată că acest profesionist – asistentul social are un domeniu protejat, atribuit, clar descris la art 47. (1): ”Evaluarea inițială și planul de intervenție sunt realizate de asistentul social...”. Apoi, continuă la Art. 121. (1): În domeniul asistenței sociale activează asistenți sociali, alți personal de specialitate în asistență socială, precum și personal cu profesii, calificări și competențe diverse” iar la alin. (2) ”Personalul din domeniul asistenței sociale își desfășoară activitatea în conformitate cu statutul profesiei, al dispozițiilor Codului Muncii, precum și al altor dispoziții legale, după caz”.

Legat de domeniul reglementat, invocăm și Legea nr. 200/2004, care spune la Art. 2. (1) ”Activitatea profesională reglementată reprezintă activitatea profesională pentru care accesul sau exercitarea în România este condiționată, direct sau indirect, în conformitate cu legislația română în vigoare, de deținerea unui document care să ateste nivelul de formare profesională” și apoi alin. (3) ”Sunt considerate, de asemenea, activități profesionale reglementate activitățile desfășurate de membrii unei organizații profesionale, dacă organizația respectivă: .... a) are ca obiectiv fundamental promovarea și menținerea unui nivel ridicat într-un anumit domeniu profesional; ...”.

Însă și legea 466/2004 privind statutul asistentului social este legea care nu trebuie să mai lase semne de întrebare privind aceste aspecte de domeniu protejat. Din nefericire, **ea nu este respectată deoarece nu este cunoscută și suficient de mult promovată**. Legea în sine este de interes general, cu caracter profesional, însă la Art. 3 alin. (5) atrage atenția că acest domeniu este

atribuit, este domeniu protejat: *”Instituțiile și organismele publice sau private, abilitate prin lege să desfășoare activități de asistență socială, au obligația de a asigura realizarea activităților prevăzute la alin. (3) de către asistenții sociali sau sub îndrumarea directă a acestora”*.

Bineînțeles că există unele aspecte discutabile pe care Legea 292/2011 le lasă neclarificate, ele riscând să nască confuzie, pentru aceea le vom analiza, încercând să le clarificăm.

O situație neclarificată este dată de Art. 40, alin. (4) al Legii 292. Articolul prezintă la început modul de organizare general al serviciilor sociale: *”Art. 40. – (1) Serviciile sociale se organizează și se acordă la nivelul comunității. (2) Serviciile sociale au la bază identificarea și evaluarea nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup și elaborarea planurilor de intervenție pentru prevenirea, combaterea și soluționarea situațiilor de dificultate”*. Legea completează apoi la alin. (3) *”Furnizorii de servicii sociale asigură activitățile prevăzute la alin. (2) prin asistenții sociali angajați în structurile proprii sau, în lipsa acestora, **pot achiziționa** serviciile acordate de asistenții sociali înregistrate cu cabinete individuale sau societăți civile profesionale de asistență socială”*.

Aliniatul (4) spune: *”În situația în care, din cauze obiective, nu se pot angaja asistenți sociali sau achiziționa serviciile acestora, furnizorii de servicii sociale **pot angaja lucrători sociali** pentru realizarea activităților de **identificare** și, după caz, de **evaluare** a nevoilor persoanelor care solicită acordarea de beneficii de asistență socială și servicii sociale”*.

Legat de acest paragraf lucrurile sunt clare. Pentru început, orice furnizor public sau privat trebuie să dețină asistentul social pentru asigurarea obligației date de art. 46 unde sunt descrise etapele obligatorii ale procesului de furnizare a serviciilor sociale. Mai departe, totul ține de *”managementul resurselor umane”* ale furnizorului, care trebuie să-și mențină *”capacitatea de a furniza”*. Legat de conceptul *”din motive obiective”* al Legii, acesta trebuie fundamentat și nu invocat oricum. Piața furnizării serviciilor profesionale de asistență socială este neocupată, ea nu este interesantă pentru furnizori, însă trebuie luată în considerare mult mai serios. Nu se poate nimănui antepunând legat de costurile mai ridicate din moment ce nu a negociat și nu a primit nici o ofertă pentru a vedea efectiv ce costuri implică.

Legea spune explicit *”prin asistenții sociali”* iar *”lucrătorii sociali”* sunt o opțiune, dacă îți permiteți una temporară, eventual până ... la identificarea unui asistent social. Legea limitează totuși activitatea acestor *”lucrători”* la a *”identifica”* și *”evalua”*, lucrătorii sociali având totuși competențe reduse și nu pot acoperi cerințele art. 46, activitatea acestora trebuie să fie *”o excepție”* care să nu blocheze activitatea și nu un fapt în sine, permanentizat. De altfel *”pot angaja”* nu se poate aplica în România în acest moment, posturile în sistemul public fiind blocate, iar un furnizor public acreditat dacă v-a putea angaja... cu siguranță nu va scoate la concurs un post de *”lucrător social”*. Să nu trecem cu vederea că acest alin. 4 vorbește de situația în care, în prezent, furnizorul public nu deține un asistent social cu competență, furnizorul nu poate folosi lucrătorii sociali pe care îi are deja la îndemână, deoarece este domeniul exclusiv al asistenților sociali, legea vorbind de achiziție a serviciilor profesionale.

Un alt element de confuzie este în continuarea aliniatului (1) de la art. 47, care spune: *”... sau, în lipsa acestuia, de personalul cu competențe în domeniul asistenței sociale din cadrul serviciului public de asistență socială din subordinea autorităților administrației publice locale.”*

Cu alte cuvinte, legiuitorul nu subminează domeniul profesional al asistentului social și nu propune ca regulă generală valabilă înlocuirea ... cu *”în lipsa”* ceea ce este cu totul altceva, vorbind de personal cu competențe în domeniul asistenței sociale. Fără când abstracție de presiunile exercitate asupra echipei care a redactat proiectul de lege, este foarte subiectivă formularea, căci furnizorii privați de servicii sociale nu beneficiază de asemenea facilități, ori cadrul legal se aplică la fel

pentru toată lumea. Apoi, dacă mergem la Legea nr. 200/2004 privind recunoaşterea diplomelor şi calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, la Art. 16, unde se vorbeşte despre **atestatul de competenţă** la litera b) se arată că: ”este acordat de o autoritate competentă dintr-un stat membru în baza unei aprecieri a calităţii lor personale, aptitudinilor sau cunoaşterii titularului, considerate esenţiale pentru exercitarea unei profesii, fără a solicita dovada unei pregătiri ori formări profesionale prealabile; iar în continuare la Anexa nr. 3 unde este ”Lista autorităţilor competente corespunzătoare fiecărei profesii reglementate în România”, în special litera s) se arată că pentru domeniul profesional al asistentului social este împuternicit ”Colegiul Naţional al Asistenţilor Sociali”. Revenind la ”personalul cu competenţe” acesta poate fi folosit de către serviciul public de asistenţă socială din subordinea autorităţilor administraţiei publice locale dacă face dovada că deţine competenţa de la autoritatea română, respectiv CNASR. Cunoaştem că există astfel de persoane care au competenţă de asistent social cu treapta ”practicant”, aceste persoane nefiind asistenţi sociali.

O adevărată problemă apare la furnizorii publici de servicii sociale care sunt obligaţi să respecte art. 46 al Legii 292/2011 care spune: ”Procesul de acordare a serviciilor sociale are următoarele etape obligatorii: a) evaluarea iniţială; b) elaborarea planului de intervenţie; c) evaluarea complexă; d) elaborarea planului individualizat de asistenţă şi îngrijire; e) implementarea măsurilor prevăzute în planul de intervenţie şi în planul individualizat; f) monitorizarea şi evaluarea acordării serviciilor”. În consecinţă dacă furnizorul public deţine certificat de acreditare, obţinut într-un anumit context, iar în prezent nu mai are angajată o persoană care deţine competenţa să realizeze activităţile prevăzute la art. 46, este de luat în discuţie ”capacitatea furnizorului de a furniza” (care a fost dovedită la momentul obţinerii acreditării) şi suspendarea certificatului de acreditare, deoarece nu poate realiza o obligaţie ce ţine de procesul complet de furnizare a serviciilor sociale.

O temă foarte actuală şi nerezolvată a sistemului public de asistenţă socială este dacă personalul de specialitate să fie menţinut pe funcţii publice sau să treacă în personal contractual. Dacă pentru Serviciile publice de Asistenţă Socială din subordinea autorităţilor publice locale, în speţă SPAS-uri sau DGASPC-uri, este mai la îndemână să păstreze funcţiile publice pentru o mai bună exercitare a atribuţiilor de putere publică conferite de statutul de funcţionar, în care se cumulează atribuţiile funcţiei publice cu atribuţiile care sunt specifice profesiei, realizând printr-un singur om ce ar fi făcut prin doi, pentru asistenţii sociali aceasta poate duce la un blocaj profesional, la o incapacitate de a lua obiectiv o decizie. Acest dublu calitativ face imposibil de foarte multe ori să se poată alege între etica şi deontologia profesională şi obligaţiile, cerinţele sau atribuţiile poziţiei de funcţionar public. Nu aducem în discuţie conflictele de interese ce pot apărea între cele două calităţi.

În acest sens este foarte importantă tendinţa pe care o stabileşte Legea 292/2011 a asistenţei sociale, care la Art. 125, alineatul (1) care spune că ”Personalul angajat în cadrul serviciilor sociale, precum şi cel din cadrul serviciilor publice de asistenţă socială este personal contractual”. Deci, nu spune că poate fi, sau poate fi şi contractual şi pe funcţie publică, spune clar ”este personal contractual”. În continuare, Legea vine şi spune la alineatul (2) ”Prin excepţie de la prevederile alin. (1), persoanele cu funcţie de conducere din cadrul serviciilor publice de asistenţă socială, precum şi personalul cu atribuţii în realizarea şi elaborarea strategiilor şi planurilor anuale de acţiune, în colectarea şi administrarea bazelor de date, în contractarea serviciilor sociale, administrarea resurselor umane şi a activităţilor economico-financiare şi de consiliere juridică, pot fi încadraţi ca funcţionari publici în condiţiile Legii nr.188/1999 privind statutul funcţionarilor publici, republicată, cu modificările şi completările ulterioare”. Dar despre ce este vorba aici, **de alte persoane care nu practică profesia însă**, care lucrează pentru un furnizor public de servicii sociale, aceştia nu au nevoie de aviz de exercitare a profesiei pentru a îndeplini atribuţiile descrise de articol şi nici pentru a fi angajate pentru posturile respective.

Un alt aspect, u or trecut cu vederea este cel al angajării asistenților sociali, **a încheierii legale și valabile a unui contract de muncă**. Acest angajare, indiferent unde, în sistem public sau privat, contractual sau pe funcție publică cu atribuții. Prin efectele legii 466/2004 coroborate cu ale Legii 200/2004 cu modificările și completările ulterioare, nu se mai poate încheia contract valabil de muncă, dacă persoana în cauză / asistentul social nu deține **aviz de exercitare a profesiei valabil** și nu este înscris în Registrul Național al Asistenților sociali, gestionat de Colegiu Național al Asistenților Sociali din România. Aici se aplică un principiu al dreptului muncii pe care îl parafrazăm ”înainte de a împuternici pe cineva cu atribuții prin funcția de post el trebuie să dețină calitatea”, am mai adăuga noi, pregătirea sau competența acelei poziții pentru a putea îndeplini acele sarcini și pentru a nu fi lovit de nulitate absolută, acele funcții de post, care au fost încheiate, dacă persoana împuternicită să realizeze acele atribuții nu deține cerințele legale pentru poziția respectivă.

O altă situație de exercitare ilegală a profesiei este dată de pierderea valabilității documentelor care au stat la baza încheierii legale și valabile a contractului de muncă. În Codul muncii³ actualizat în 2012 a apărut o completare care face referire la deținerea în termeni de valabilitate a ”avizelor” sau ”atestatelor” de competență cu efecte directe asupra valabilității ”contractelor individuale de muncă”. Avem astfel la: ”Art. 50 Contractul individual de muncă se suspendă de drept în următoarele situații: ... h) **de la data expirării perioadei pentru care au fost emise avizele, autorizațiile ori atestările necesare pentru exercitarea profesiei. Dacă în termen de 6 luni salariatul nu și-a reînnoit avizele, autorizațiile ori atestările necesare pentru exercitarea profesiei, contractul individual de muncă încetează de drept**”. Avem în completare apoi Art. 57 alin. (1): ”Nerespectarea oricărei dintre **condițiile legale necesare pentru încheierea valabilă a contractului individual de muncă atrage nulitatea acestuia**”.

Avem și alt referință regăsită într-o **decizie**⁴ a Curții Constituționale din România, în cauză fiind vorba de exercitarea ilegală a unei profesii (cea de avocat), iar elementele importante sunt în paragraful următor: ”... *Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea ... a respins ca neîntemeiată excepția invocată și a reînnoit cătât în Codul penal anterior, cătât și în diferite legi speciale au fost prevăzute dispoziții incriminatoare pentru nerespectarea normelor privitoare la exercitarea meseriilor sau a altor ocupații ...*

În prezent sunt în vigoare mai multe astfel de legi speciale care reglementează desfășurarea unor profesii, meserii sau a altor activități și prevăd că exercitarea nelegală a acestora constituie infracțiune, potrivit art. 281 din Codul penal. Incriminarea și sancționarea faptelor de exercitare fără drept a unor profesii sau activități, pentru care se cere o anumită pregătire, în consecință, sunt supuse autorizării, exprimând necesitatea apărării unor valori sociale de o importanță deosebită, inclusiv viața și integritatea fizică și psihică ale persoanei, precum și interesele patrimoniale ale acesteia. Societatea nu poate îngădui ca anumite profesii, precum aceea de medic, de farmacist sau de stomatolog, să fie practicate de persoane fără calificare și fără spunderea necesară în caz de urmări periculoase ori periculoase. ... Faptul că acele cerințe, cu acele consecințe juridice, au fost impuse profesiei de avocat este o opțiune a legiuitorului, determinată, astfel cum s-a mai arătat, de o anumită oportunitate, care intră în activitatea de legiferare a Parlamentului. De altfel, în concepția legiuitorului, avocatura este un serviciu public, care este organizat și funcționează pe baza unei legi speciale, iar profesia de avocat poate fi exercitată de un corp profesional selectat și funcționând după reguli stabilite de lege. Asigurarea unei asistențe juridice calificate este un deziderat al legii speciale, iar normele în baza cărora funcționează nu contravin principiilor constituționale, cei care doresc să practice această profesie

³ Codul muncii - Legea nr. 53 din 24 ianuarie 2003

⁴ Decizie nr. 339 din 10 aprilie 2012, referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 281 din codul penal, emitent: Curtea Constituțională publicat în: Monitorul Oficial nr. 374 din 1 iunie 2012

fiind dator să respecte legea și să accepte regulile impuse de aceasta. Profesia de avocat, ca de altfel și alte profesii reglementate de norme speciale, se poate exercita numai cu respectarea legii, și nu împotriva ei, astfel că niciuna dintre prevederile constituționale și convenționale invocate nu este nesocotită prin dispozițiile de lege criticate”.

În unele situații de folosire a asistenților sociali în servicii sociale în baza unor contracte de voluntariat. Această situație este regăsită în special la furnizorii privați, care, pe o filosofie de costuri reduse cu personalul sau din cauza lipsei fondurilor pentru a plăti un specialist cu competențe, face apel la un astfel de artificiu și încheie un contract de voluntariat cu o persoană care deține competența cu scopul de a fi inclusă în echipa propusă să furnizeze serviciile sociale, la momentul acreditării. De cele mai multe ori acest artificiu este doar de formă, deoarece asistentul social sau altă persoană cu competențe nu mai participă efectiv la activitățile sau etapele din procesul furnizării de servicii. Înțelegem că astfel se evită angajarea legală a unui asistent social, iar cei care au de pierdut până la urmă sunt tot asistenții sociali.

Acest artificiu juridic este ilegal și pentru furnizorul de servicii sociale cât și pentru asistentul social în cauză. Legea voluntariatului⁵ la Art. 6 alineatul (1) descrie explicit: *”Este interzisă să se încheie contract de voluntariat în scopul de a evita încheierea unui contract individual de muncă sau, după caz, a unui contract civil de prestări de servicii ori a altui contract civil cu titlu oneros pentru efectuarea prestațiilor respective”.* În consecință furnizorul apelează la un compromis care este interzis explicit de legea voluntariatului. În continuare la alineatul (2) se arată că: *”Sunt lovite de nulitate absolut contractele de voluntariat încheiate cu aplicarea dispozițiilor prezentei legi de persoanele juridice prevăzute la art. 1, în scopul evitării încheierii unui contract individual de muncă sau, după caz, a unui contract civil de prestări de servicii ori a altui contract civil cu titlu oneros”.*

Pentru asistenții sociali este ilegal deoarece Legea 466/2004 privind statutul asistentului social la Art. 5 spune: *”Asistentul social își poate desfășura activitatea în regim salarial sau independent, cu drept de liber practică”* și când referire strictă la exercitarea profesiei sau la realizarea în fapt a actului profesional. Pe de altă parte este evitată deontologia profesională descrisă de Codul deontologic⁶ al asistentului social la art. 13: *”Pentru serviciile de asistență socială prestate în relațiile contractuale stabilite cu beneficiarul acestora, asistentul social, indiferent de forma de exercitare a profesiei, beneficiază de un salariu sau onorariu negociat în mod liber cu beneficiarii serviciilor prestate sau cu furnizorii de servicii de asistență socială ori cu altă entitate angajatoare în cadrul cărora activează, după caz”* și apoi la art. 20 alineatul (1): *”Asistentul social va furniza serviciile de asistență socială beneficiarilor numai în contextul unei relații profesionale contractuale și al consimțământului informat al beneficiarului, după caz”.*

Asistenții sociali pot fi voluntari la orice organizație de interes public sau privat însă pentru îndeplinirea altor sarcini ce țin de componența administrativă sau de organizare a unor evenimente și diverse activități. Este firesc să fie așa, deoarece, în realizarea legală și efectivă a actului profesional trebuie să existe contextul care dă legalitatea juridică a actelor emise de asistentul social. Elementele care validează această legalitate sunt cel puțin, însă nu limitate doar la acestea: a) *deținerea competenței în termeni de valabilitate, b) existența contractului de muncă sau a celui de prestări servicii, încheiat valabil și legal, c) fișa postului cu atribuții în domeniul exercitării profesiei, pentru a evita imputernicirea, d) realizarea actului profesional sau realizarea atribuțiilor și e) validarea actului profesional, certificarea prin parafare.*

⁵ Legea nr. 195/2001, Legea voluntariatului, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 276 din 25/04/2007

⁶ Codul deontologic nr. 1 din 14 decembrie 2007 al profesiei de asistent social, emitent: Colegiul Național al Asistenților Sociali, publicat în: Monitorul Oficial nr. 173 din 6 martie 2008

CNASR a introdus în ROF⁷ la art. 11 alineatul (1) litera "I" ca și obligație general valabilă pentru asistenții sociali: "să utilizeze parafa profesională pe actele profesionale pe care le întocmesc/effectuează" iar apoi la alineatul (2): "Documentele întocmite de asistentul social în exercitarea profesiei vor fi în mod obligatoriu semnate și parafate de acesta".

Revenind la "contractul de voluntariat" și încercând să aplicăm cerințele prezentate mai sus, ne este imposibil. Un alt argument îl dă legea voluntariatului la art. 9. "În contractul de voluntariat trebuie să fie stipulate cel puțin următoarele drepturi ale voluntarului: ... a) desfășurarea activității în concordanță cu **capacitatea și disponibilitatea sa** ..." fără să vorbească de pregătire, experiență profesională sau competență. Apoi la art. 10. "Contractul de voluntariat urmează să cuprindă cel puțin următoarele obligații ale voluntarului: ... a) să îndeplinească **sarcinile primite din partea organizației gazda** ...". De aici reiese că, legea stabilește pentru voluntar că urmează să dețină o "fișă cu **sarcini**" nu cu atribuții, iar aceste sarcini nu dau "greutate juridică" (dreptul / împuternicirea) necesar pentru a încheia un document profesional valabil și legal.

În consecință, exercitarea profesiei de asistent social în România este foarte bine reglementată, ne dorim însă ca aceste aspecte de reglementare să fie cunoscute și respectate de către toți angajatorii asistenților sociali și în cauză, chiar de asistenții sociali.

Exercitarea independentă a profesiei poate deveni o alternativă în prezent, la situația de blocare a posturilor în sistemul public, poate fi o soluție foarte practică la tendința de "acreditare / reacreditare a tuturor furnizorilor și licențiere a serviciilor sociale". În același timp această formă poate asigura asistenților sociali venituri suplimentare prin care își pot acoperi formarea și dezvoltarea profesională, foarte necesară în menținerea competențelor profesionale. Nu în ultimul rând, vom ajunge să vorbim și de o reglare și uniformizare a pieței de furnizare a serviciilor profesionale.

Având în vedere toate aceste argumente, vă rugăm doamnelor și domnilor invitați, să sprijiniți fiecare, din pozițiile pe care le dețineți, dezvoltarea acestui sector de activitate, al furnizării independente a serviciilor profesionale de asistență socială, cu beneficii pentru fiecare dintre noi, cei prezenți astăzi aici.

V mulțumesc !

---

⁷ Hotărâre nr. 1 din 30 martie 2012 privind adoptarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al Colegiului Național al Asistenților Sociali
Emitent: Colegiul Național al Asistenților Sociali publicat în: Monitorul oficial nr. 265 din data de 23 aprilie 2012